

ІННОВАЦІЙНІ ТА ТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН СТУДЕНТАМ – ПРОВІЗОРАМ

Компетентнісний підхід передбачає формулювання цілей навчання через компетенції, затребувані в професійній діяльності майбутнього провізора. При цьому компетенція визначається як здатність застосовувати знання, вміння та особистісні якості для успішної діяльності в певній галузі. Хімічні дисципліни, що вивчаються на 1-3 курсах, не відносяться до блоку професійних дисциплін, однак сприяють формуванню не тільки загальнокультурних, але і професійних компетенцій. Автори [1, с.90] визначають загальнокультурні компетенції як здатність успішно діяти на основі практичного досвіду, вмінь і знань при вирішенні завдань, загальних для багатьох видів професійної діяльності. Під професійними компетенціями розуміють здатність успішно діяти на основі вмінь, знань і практичного досвіду при виконанні завдання, вирішення завдання професійної діяльності. Головною метою навчального процесу стає формування самого студента як особистості, розвиток його творчого потенціалу. Звідси, основним завданням викладача стає «навчання вченню»: формування у студента здатності отримувати знання самостійно і усвідомлення необхідності постійного поповнення та оновлення знань. У зв'язку з цим, використання тільки традиційних форм навчання, які націлені на передачу готових знань від викладача до студента, вже не відповідає сучасним вимогам, необхідне поєднання традиційних та інноваційних підходів у навчанні студентів. Інновація передбачає введення нового в цілі, зміст, методи і форми навчання і виховання, організацію спільної діяльності викладача і студента. Зміст хімічних дисциплін суттєво не змінився в зв'язку з переходом на Болонську систему, тому що хімічні дисципліни є «класичними». Інновації в змісті ми бачимо в подальшій профілізації матеріалу і його чіткому структуруванні. Хімічні дисципліни в структурі програми вищої фармацевтичної освіти формують загальні принципи хімічного мислення і слугують основою для свідомого розуміння профільних дисциплін, тому профілізація дисциплін є сильною мотиваційною складовою в їх вивченні. Основним напрямком профілізації є введення в програми викладання хімічних дисциплін відомостей про будову молекул лікарських речовин і розгляд на їх прикладі способів отримання, хімічних властивостей, основних понять стереохімії, зв'язку між хімічною і просторовою будовою і біологічною роллю сполук. Основа побудови курсів хімічних дисциплін і методика їх викладання ґрунтується на формуванні зв'язку «структура - властивості - дія», що необхідно для розуміння взаємозв'язку хімічної будови ліків з їх фармакологічною дією, їх біотрансформацією, технології виробництва, зберігання, методів аналізу. Важливим моментом у формуванні загальнокультурних компетенцій є знайомство з роллю вчених в розвитку хімії, причому при підготовці доповідей і написанні рефератів студенти розглядають «програми» роботи видатних хіміків, що сприяє розширенню знань з предмета, розширенню загального кругозору студентів. Що стосується інновацій в методи і форми навчання, то відповідно до Програми за фахом «Фармація» значно зростає роль самостійної

роботи студентів, інтерактивних методів навчання. Інтерактивні методи орієнтовані на більш широку взаємодію студентів не тільки з викладачем, але і один з одним, а також на домінування активності студентів в процесі навчання. Самостійна робота покликана забезпечити практично-орієнтовану діяльність студента, розвинути його вміння виконувати аналітичні, дослідницькі, інформаційні функції, сформувати вміння здійснювати самооцінку, систематизувати знання. За викладачем залишається своєчасне коректування самоосвітньої діяльності студента та мотиваційного управління нею. 103

Важливою частиною позааудиторної самостійної роботи є використання мультимедійних навчальних матеріалів, як власних, так і запозичених. Специфікою хімічних дисциплін є те, що вони є експериментальною наукою, студент пізнає природу речовин через результат хімічних дослідів. Але в хімії багато такого, що неможливо побачити, а потрібно представити і зрозуміти, використовуючи засоби наочності. Використання поєднання тексту, графіки, анімації дозволяє домогтися більшої ефективності, ніж вивчення матеріалу тільки за підручником. Позааудиторна самостійна робота обов'язково повинна включати самоконтроль як основу для самостійного коригування її виконання. Для цього створено великий банк тестів, який постійно поповнюється. Виконання лабораторних робіт (на кожному занятті Програм курсів) використовується для підтвердження властивостей сполук, розглянутих теоретично. Лабораторні дослідження підібрані таким чином, щоб вони, виходячи з наявних можливостей, максимально ілюстрували вивчаючи властивості речовин. При цьому змінюється уявлення студентів про хімічну реакцію, як про ланцюжок формул в підручнику. Ця форма навчання використовувалася завжди, тобто відноситься до традиційних. При правильній організації цього виду роботи і правильно поставленої мети, лабораторні експерименти вимагають самостійного осмислення отриманих результатів. При цьому досягається закріплення знань про хімічні властивості сполук і їх залежності від структури і виробляється звичка самостійного формулювання висновків. При цьому досягається закріплення знань про хімічні властивості сполук і їх залежності від структури і виробляється звичка самостійного формулювання висновків. Таким чином, інновації в сфері вищої освіти спрямовані на формування особистості, здатної до інноваційної діяльності в своїй професійній сфері. Список використаних джерел

1. Мруга М.Р. Визначення поняття професійної компетентності/М.Р. Мруга//Науковий вісник Миколаївського державного університету: зб. наук. праць. Педагогічні науки: у 2-х т. – Миколаїв: МДУ, 2005. – Вип. 10, Т. 2. – С. 89 – 93.